

40. výročie založenia Demografického výskumného inštitútu v Budapešti

Budapešť, 17.-18. október 2003

Pri príležitosti 40. výročia založenia Demografického výskumného inštitútu sa na pôde Maďarského štatistického úradu konala medzinárodná konferencia, ktorej ústrednou témou bola „Populácia a rodina na prelome storočia“.

Konferencia bola otvorená pre širokú odbornú i laickú verejnosť a jej cieľom bolo priblížiť všetkým účastníkom aktivity, prebiehajúce projekty a budúce plány Demografického výskumného inštitútu. Z výskumného demografického centra z Bratislavy sa na nej zúčastnili Danuša Jurčová a Viera Pilinská.

Úvodné slovo patrilo Imre Szekeresovi štátnemu tajomníkovi úradu vlády a tajomníkovi výboru pre populačné záležitosti. Ten sa vo svojom prejave zameril na oboznámenie prítomných so zámermi maďarskej vlády súvisiacimi s populačnou politikou štátu.

Program prednášok bol stanovený vopred a bol rozdelený do štyroch základných blokov:

1. Populačný rozvoj a sociálne zmeny
2. Formovanie rodiny: plodnosť a partnerstvo
3. Starnutie populácie a zdravie
4. Migrácia

Napriek tomu, že išlo o pomerne široký okruh tém, všetky prednášky boli na vysokej odbornej úrovni. Organizátorom sa podarilo pozvať ako prednášajúcich renomovaných svetových demografov a pracovníkov významných medzinárodných inštitúcií. V každom bloku prednášok bol čas určený pre diskusiu. Nie vždy sa však moderátorovi podarilo diskusiu usmerňovať, tak aby sa od témy neodbočovalo a aby diskusia neprekročila stanovený čas na úkor nasledujúcich príspevkov.

V prvom bloku prednášok bolo zvlášť zaujímavé vystúpenie Paula Deményho (Population Council, New York), ktorý hovoril o globálnych populačných zmenách s dôrazom a výzvou pre verejnú politiku a pronatalitné opatrenia.

Blok prednášok týkajúcich sa formovaniu rodiny, plodnosti a partnerstvu obsahoval celý rad kvalitných vystúpení a prezentácií. Diskutovalo sa o dlhodobých trendoch a zmenách vo formovaní rodiny a s tým súvisiacimi hodnotami, o súčasnom vývoji formovania rodiny. Týmito otázkami sa okrem ďalších zaoberala aj pódiová diskusia, ktorá sa konala v záverečný deň konferencie a na ktorej Charlotte Höhn (Bundesinstitute für Bevölkerungsforschung, Wiesbaden) predstavila svoju predstavu o tzv. family friendly policy.

V treťom bloku, venovanom starnutiu a zdraviu Guillaume Wunsch (Université Catholique de Louvain, Louvain-la-Neuve) predniesol úvahy na tému „From Cause to Death. How we „Choose“ to Die in Europe?“ Plné znenie prednášky môže autor poskytnúť na vyžiadanie.

Rozsiahly referát venovaný migračným trendom súčasnej Európy predniesol John Salt (University College, London), na regionálne problémy migrácie a integrácie migrantov boli zamerané príspevky Ismo Söderlinga (Population Research Institute, Helsinki) a Kaleva Katusa (Estonian Interuniversity Population Research Centre, Tallin).

Je potrebné poznamenať, že táto konferencia nemala vyslovene pracovný charakter. Išlo predovšetkým o stretnutie odborníkov a pracovníkov v oblasti demografie, ktorí mali možnosť a priestor pri tejto slávnostnej príležitosti, akým je oslava založenia a fungovania Demografického výskumného inštitútu v Maďarsku, navzájom sa spoznať, vymeniť si skúsenosti resp. upevniť už existujúce pracovné kontakty. Negatívne možno hodnotiť jedine fakt, že jednotlivé prezentácie neboli k dispozícii v dostatočnom množstve.

Anglická verzia publikácie DEMOGRÁFIA, venovaná tomuto výročiu, s príspevkami pracovníkov Demografického výskumného inštitútu, je k dispozícii vo VDC.